

КОПІЯ

Верховний
Суд

УХВАЛА

23 січня 2019 року
м. Київ

Справа № 925/698/16

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного господарського суду:
Ткаченко Н.Г. (головуючого), Білоуса В.В., Погребняка В.Я.

за участю секретаря судового засідання Гаращенко Т.М.

за участю представників : ТОВ "Фінансова компанія "Інвест ресурс" –
Степаненка О.М., Жукової Л.А., ПрАТ "Юрія" – Салюка С.М., Уразгільдєєва Т.Н.

розглянув у відкритому судовому засіданні заяву ТОВ "Фінансова компанія
"Інвест ресурс" про здійснення процесуального правонаступництва та
клопотання ТОВ "Фінансова компанія "Інвест ресурс" про передачу справи
№ 925/698/16 на розгляд Великої Палати Верховного Суду
за позовом Товариства з обмеженою відповідальністю "Фінансова компанія
"Інвест ресурс"
до 1.Публічного акціонерного товариства "Первомайський
молочноконсервний комбінат", 2. Товариства з обмеженою відповідальністю
"Молочна компанія "Волошкове поле", 3. Публічного акціонерного товариства
"Юрія"
про стягнення 39562812,14 грн.-

ВСТАНОВИВ:

Ухвалою Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від
19.01.2018 відкрито касаційне провадження за касаційною скаргою ПАТ

*28*6755805*1*0*

"Юрія" на постанову Київського апеляційного господарського суду від 04.12.2017 та рішення Господарського суду Черкаської області від 06.10.17 в частині стягнення заборгованості з публічного акціонерного товариства "Юрія" на користь публічного акціонерного товариства "Українська інноваційна компанія" 18 034 815, 28 грн. по кредиту та 94 224 грн. 20 коп. судового збору у справі № 925/698/16 та призначено до розгляду на 28.02.2018.

В судовому засіданні 28.02.2018 було оголошено перерву до 15.03.2018.

Ухвалою Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 15.03.2018 заяву про відвід суддям Білоусу та Жукову С.В. визнано необґрунтованою, зупинено касаційне провадження у справі № 925/698/16 до вирішення питання про відвід суддів Білоуса В.В. та Жукова С.В. в порядку ст. 39 ГПК України.

Протокол автоматизованого розподілу судової справи між суддями Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 16.03.2018 для розгляду відводу суддів Білоуса В.В. , Жукова С.В. у справі № 925/698/16 визначено суддю Верховного Суду Погребняка В.Я.

Ухвалою Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 19.03.2018 у складі судді Погребняка В.Я. у задоволенні заяви ТОВ "Фінансова компанія "Інвест ресурс" про відвід суддів Верховного Суду Жукова С.В. та Білоуса В.В. у справі № 925/698/16 відмовлено.

Ухвалою Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 20.03.2018 поновлено касаційне провадження у справі № 925/698/16 за касаційною скаргою ПАТ "Юрія" та розгляд справи призначено на 29.03.2018 о 15 год. 00 хв.

Ухвалою Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 29.03.2018 заяву про відвід судді Ткаченко Н.Г. визнано необґрунтованою, зупинено касаційне провадження у справі № 925/698/16 до вирішення питання про відвід судді Ткаченко Н.Г. в порядку ст.39 ГПК України.

Протокол автоматизованого розподілу судової справи між суддями Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 30.03.2018 для розгляду відводу судді Ткаченко Н.Г. у справі № 925/698/16 визначено суддю Верховного Суду Катеринчук Л.Й.

Ухвалою Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 02.04.2018 у складі судді Катеринчук Л.Й. у задоволенні заяви ТОВ "Фінансова компанія "Інвест ресурс" про відвід судді Верховного Суду Ткаченко Н.Г. у справі № 925/698/16 відмовлено.

Ухвалою Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 12.04.2018 поновлено касаційне провадження у справі № 925/698/16 за касаційною скаргою ПАТ "Юрія" та розгляд справи призначено на 17.05.2018 на 14:00 год.

Ухвалою Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 17.05.2018 задоволено заяву ТОВ "Фінансова компанія "Інвест ресурс" про зупинення провадження у справі № 925/698/16 до перегляду справи №910/8117/17 об'єднаною Палатою Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду. Зупинено касаційне провадження у справі № 925/698/16 за касаційною скаргою ПАТ "Юрія" на постанову Київського апеляційного господарського суду від 04.12.2017 та рішення Господарського суду Черкаської області від 06.10.17 в частині стягнення заборгованості з ПАТ "Юрія" на користь ПАТ "Українська інноваційна компанія" 18 034 815,28 грн. по кредиту та 94224 грн. 20 коп. судового збору у справі № 925/698/16 на підставі п.7 ч. 1 ст. 228 ГПК України до прийняття відповідного рішення Об'єднаною палатою Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду у справі № 910/8117/17.

Об'єднаною палатою Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду 03.08.2018 прийнято постанову у справі №910/8117/17.

Ухвалою Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 22.08.2018 поновлено касаційне провадження у справі № 925/698/16 за касаційною скаргою ПАТ "Юрія" та розгляд справи призначено на 24.10.2018 на 10:45 год.

Ухвалою Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 24.10.2018 заяву про відвід колегії суддів: Ткаченко Н.Г., Білоуса В.В., Жукова С.В. визнано необґрунтованою, зупинено касаційне провадження за касаційною скаргою ПАТ "Юрія" на постанову Київського апеляційного господарського суду від 04.12.2017 та рішення Господарського суду Черкаської області від 06.10.17 у справі № 925/698/16 до вирішення питання про відвід колегії суддів : Ткаченко Н.Г., Білоуса В.В., Жукова С.В., в порядку

ст. 39 ГПК України.

Протокол автоматизованого розподілу судової справи між суддями Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 29.10.2018 для розгляду відводу колегії суддів : Ткаченко Н.Г., Білоуса В.В., Жукова С.В у справі № 925/698/16 визначено суддю Верховного Суду Мамалую О.О.

Ухвалою Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 31.10.2018 у складі судді Мамалую О.О. у задоволенні заяви ТОВ "Фінансова компанія "Інвест ресурс" про відвід колегії суддів Верховного Суду: Ткаченко Н.Г. - головуєчий, Білоуса В.В., Жукова С.В. у справі №925/698/16 відмовлено.

Ухвалою Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 05.12.2018 заяву про відвід судді Ткаченко Н.Г. визнано необґрунтованою, зупинено касаційне провадження у справі № 925/698/16 до вирішення питання про відвід суддів Білоуса В.В., Погребняка В.Я. в порядку ст.39 ГПК України.

Протокол автоматизованого розподілу судової справи між суддями Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 07.12.2018 для розгляду відводу суддів Білоуса В.В., Погребняка В.Я. у справі № 925/698/16 визначено суддю Верховного Суду Кушніра І.В.

Ухвалою Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 10.12.2018 у складі судді Кушніра І.В. у задоволенні заяви ТОВ "Фінансова компанія "Інвест ресурс" про відвід судді Верховного Суду Ткаченко Н.Г. у справі № 925/698/16 відмовлено.

Ухвалою Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 17.12.2018 поновлено касаційне провадження у справі № 925/698/16 за касаційною скаргою ПАТ "Юрія" та розгляд справи призначено на 23 січня 2019 року о 10 год. 00 хв.

До Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду 05.12.2018 надійшла від ТОВ "Фінансова компанія "Інвест ресурс" заява про здійснення процесуального правонаступництва.

Заява обґрунтована тим, що 28.11.2018 укладено договір про надання фінансових послуг факторингу № 1-28/11, за умовами якого ТОВ "Фінансова

компанія "Ред Пойнт Фінанс" зобов'язується передати ТОВ "Фінансова компанія "Інвест ресурс" грошові кошти у сумі 6 580 000 грн. за плату, а останній відступити ТОВ "Фінансова компанія "Ред Пойнт Фінанс" своє право вимоги за кредитним договором № 12-070201 про відкриття кредитної лінії від 05.02.2007, укладеного між ПАТ "Український інноваційний банк" (правонаступник ПАТ "Українська інноваційна компанія") та ПАТ "Первомайський молочноконсервний комбінат", вимоги до солідарних боржників ПАТ "Первомайський молочноконсервний комбінат" та ПАТ "Юрія", як поручителя, на загальну суму 18 129 039, 48 грн. Таким чином, ТОВ "Фінансова компанія "Ред Пойнт Фінанс" є новим кредитором по відношенню до боржників у цій справі за кредитним договором, а тому на думку заявника, наявні підстави для заміни позивача у даній справі на його правонаступника - ТОВ "Фінансова компанія "Ред Пойнт Фінанс".

Розглянувши заяву ТОВ "Фінансова компанія "Ред Пойнт Фінанс" про здійснення процесуального правонаступництва у даній справі, колегія суддів суду касаційної інстанції дійшла висновку, що заява задоволенню не підлягає у зв'язку з тим, що це виходить за межі розгляду справи судом касаційної інстанції, передбаченої ст. 300 ГПК України.

Крім того, до Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду, 24.10.2018 надійшло клопотання ТОВ "Фінансова компанія "Інвест ресурс" про передачу справи № 925/698/16 на розгляд Великої Палати Верховного Суду, на підставі ч. 5 ст. 302 ГПК України.

Так, зокрема ТОВ "Фінансова компанія "Інвест ресурс" у своєму клопотанні зазначає про наявність виключної правової проблеми, яка виходить за межі даної категорії спорів (про стягнення заборгованості за кредитом) та полягає у одночасному існуванні різних підходів судів різних юрисдикцій щодо визначення обсягу прав та обов'язків Позивача, як правонаступника банківської установи у кредитно-банківських, цивільних, депозитних, трудових, корпоративних та інших правовідносинах, з огляду на таке.

Постановою Об'єднаної палати Верховного Суду у складі суддів Касаційного господарського суду від 03.08.2018 у справі № 910/8117/17 скасовано постанову Київського апеляційного господарського суду від 19.12.2017 і рішення Господарського суду м. Києва від 12.10.2017 у справі № 910/8117/17, прийнято нове рішення про відмову у задоволенні позову ПАТ «Українська інноваційна компанія» у зв'язку з тим, що ПАТ «Українська інноваційна компанія» не набула прав та обов'язків саме банківської установи - ПАТ

«Укрінбанк», а тому не може вважатись його правонаступником за кредитними договорами.

Проте, постановами Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 21.03.2018 у справі № 183/5433/13-ц та від 20.06.2018 у справі № 442/5241/12-ц задоволені касаційні скарги ПАТ «Українська інноваційна компанія», при цьому суд дійшов висновку, що правонаступником ПАТ «Український інноваційний банк» є ПАТ «Українська інноваційна компанія», а те, що 13.07.2013 на позачергових загальних зборів акціонерів ПАТ «Український інноваційний банк» прийнято рішення про перейменування ПАТ «Український інноваційний банк» в ПАТ «Укрінком» не впливає на обсяг прав та обов'язків ПАТ «Укрінком» щодо стягнення заборгованості за кредитними договорами.

Отже на думку заявника, на час розгляду даної справи касаційним судом справа № 910/8117/17 не є єдиною, де досліджувалось питання правонаступництва ПАТ «Українська інноваційна компанія» прав та обов'язків ПАТ «Укрінбанк», так як у справах № 442/5241/12-ц та № 183/5433/13-ц Касаційний цивільний суд у складі Верховного Суду дійшов протилежних висновків щодо переходу прав та обов'язків від ПАТ «Укрінбанк» до ПАТ «Українська інноваційна компанія».

Відтак, на думку заявника, наявність відмінних один від одного висновку судів різних юрисдикцій щодо правового статусу ПАТ «Укрінком» як правонаступника ПАТ «Укрінбанк», щодо наявності або відсутності у ПАТ «Укрінком» прав та обов'язків ПАТ «Укрінбанк», вказує на наявність у даній справі виключної правової проблеми, вирішення якої має важливе значення для права в цілому.

Предметом вирішення спору у даній справі є дослідження правомірності стягнення на користь ПАТ "Українська інноваційна компанія", як такого що стало належним правонаступником прав та обов'язків ПАТ "Укрінком", шляхом зміни найменування юридичної особи з ПАТ "Український інноваційний банк" на ПАТ "Укрінком", солідарно з відповідачів спірної суми боргу, який виник внаслідок неналежного виконання боржником умов кредитного договором № 12-070201 про відкриття кредитної лінії від 05.02.2007, укладеного між ПАТ "Український інноваційний банк" та ПАТ "Первомайський молочноконсервний комбінат", на виконання якого укладено договір поруки № 1 від 01.08.2013.

Вирішуючи даний спір про стягнення боргу за кредитним договором, суду необхідно встановити обсяг прав та обов'язків позивача у цій справі, зокрема, як правонаступника банківської установи у кредитно-банківських, цивільних, депозитних та інших правовідносин, при цьому, визначити в даному випадку чи відбулась заміна назви, КВЕД, спочатку ПАТ "Український інноваційний банк" перейменовано в ПАТ "Укрінком", а в подальшому ПАТ "Українська інноваційна компанія", що свідчить про правонаступництво позивача і наявність у останнього права вимагати з відповідачів сплати заборгованості по кредиту в примусовому порядку, чи виключення кредитною установою зі своєї назви слова "банк" та із переліку видів своєї діяльності банківської діяльності, відповідає вимогам Закону України "Про банки і банківську діяльність", внаслідок чого позивача можна вважати правонаступником банку, а звідси суд повинен встановити наявність чи відсутність у позивача права заявляти позовні вимоги до боржника та поручителів щодо стягнення з них кредитного боргу.

Таким чином, в даному випадку, при розгляді справи розгляді даної справи наявна правова проблема щодо застосування вимог чл. 104 ЦК України, Глави 50 Цивільного кодексу України, щодо припинення зобов'язань, чи застосування вимог ст.ст. 2, 15, 17 Закону України "Про банки і банківську діяльність".

Враховуючи наведене вище, обставини даної справи та з урахуванням доводів ТОВ "Фінансова компанія "Інвест ресурс" наведених у клопотання щодо передачі цієї справи № 925/698/16 на розгляд Великої Палати Верховного Суду, касаційний господарський суд дійшов висновку, що дана справа містить виключну правову проблему, вирішення якої має суттєве значення для розвитку права та формування єдиної правозастосовчої практики.

За ч. 5 ст. 302 ГПК України, суд, який розглядає справу в касаційному порядку у складі колегії або палати, має право передати справу на розгляд Великої Палати Верховного Суду, якщо дійде висновку, що справа містить виключну правову проблему і така передача необхідна для забезпечення розвитку права та формування єдиної правозастосовчої практики.

Положеннями частин 1, 3, 4 статті 303 ГПК України встановлено, що питання про передачу справи на розгляд палати, об'єднаної палати або Великої Палати Верховного Суду вирішується судом за власною ініціативою або за клопотанням учасника справи. Питання про передачу справи на розгляд

палати, об'єднаної палати або Великої Палати може бути вирішене до прийняття постанови судом касаційної інстанції. Про передачу справи на розгляд палати, об'єднаної палати або Великої Палати Верховного Суду суд постановляє ухвалу із викладенням мотивів необхідності відступлення від висновку щодо застосування норми права у подібних правовідносинах, викладеного у рішенні, визначеному в частинах першій - четвертій статті 302 цього Кодексу, або із обґрунтуванням підстав, визначених у частинах п'ятій або шостій статті 302 цього Кодексу.

Відтак, з огляду на викладене, вимоги ст. ст. 302, 303 ГПК України, колегія суддів Касаційного господарського суду дійшла висновку про задоволення клопотання ТОВ "Фінансова компанія "Інвест ресурс" та передачу справи № 925/698/16 на розгляд Великої Палати Верховного Суду.

На підставі викладеного та керуючись ст.ст. 234, 52, 302, 303 ГПК України, Суд, -

УХВАЛИВ:

1. Заяву ТОВ "Фінансова компанія "Інвест ресурс" про здійснення процесуального правонаступництва залишити без задоволення.
2. Клопотання ТОВ "Фінансова компанія "Інвест ресурс" про передачу справи № 925/698/16 на розгляд Великої Палати Верховного Суду задовольнити.
3. Справу № 925/698/16 передати на розгляд Великої Палати Верховного Суду.
4. Ухвала набирає законної сили з моменту її підписання та оскарженню не підлягає.

Головуючий -

Ткаченко Н.Г.

Судді -

Білоус В.В.

Згідно з
оригіналом

Погребняк В.Я.

Ткаченко Н.Г.

Білоус В.В.

Погребняк В.Я.

